

MIKKO NISULA
Sonata no. 1 – *Fantasies*
for accordion solo

M186
ISMN 979-0-55003-213-2

Modus
Musiiikki

to Ari Lehtonen
Sonata no. 1
for accordion solo
"Fantasies"

Mikko Nisula
op. 17 (2003)
(revised version 2012)

Quasi adagio, misterioso (♩ = ca. 56)

⊖ (concertina)

mp

B.B. (loco)

pp echos

pp

3

mp

un poco scherzando

poco più que mp

mf

pp

5

⊖ (clarinet)

a tempo

riten.

mp

un poco sostenuto

più p misterioso

p

7

⊖

ppp

f sonoramente

pp

p sognando e elevato

11

f

mp

*) Please, do not use the octave duplication in the bass in order to avoid muddy sonorities!
(Use ⊖ and ⊕ only when they are asked for).

14

Allegro volando (♩ = ca. 152)

16

19

22

25

28

31
 Musical notation for measures 31-33. Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measure 31 has a circled '3' above it. Dynamics include *mp*. Performance instruction: *più intensivo*.

34
 Musical notation for measures 34-36. Treble clef, key signature of one sharp (F#). Dynamics include *mp*.

37
 Musical notation for measures 37-39. Treble clef, key signature of one sharp (F#). Performance instruction: *pochetto cresc.*

40
 Musical notation for measures 40-42. Bass clef, key signature of one sharp (F#). Dynamics include *mf*. Performance instruction: *subito un poco minacciando*.

43
 Musical notation for measures 43-45. Bass clef, key signature of one sharp (F#). Dynamics include *f brillante*.

46
 Musical notation for measures 46-50. Treble and Bass clefs, key signature of one sharp (F#). Performance instructions: *un poco rit.*, *a tempo*, *sostenuto*. Dynamics include *ff* and *p*.

Allegretto giocoso (♩. = ca. 72)

49 *p* sempre sereno e grazioso *mf sub.* *p*

acuto giusto

53 *fp* *poco cresc.*

56 *mf* *p dim.* *pp* ma con eleganza

schierzando

60 *fp* *poco*

64 *mf* (espressivo)

come prima

67 *fp* *poco* *poco cresc.*

Mikko Nisula (s. 1974) on opiskellut musiikkitiedettä Helsingin yliopistossa, sävellystä Pietarin Rimski-Korsakov-konservatoriossa professori *Boris Tistshenkon* johdolla, sekä täydentänyt opintojaan muun muassa belgialaisen säveltäjän *Philippe Boesmansin* mestarikurssilla. Hän on toimittanut vuodesta 2007 lähtien *Fredrik Paciuksen* (1809–91) koottujen näyttämöteosten lähdekriittistä julkaisua.

Säveltäjänä Nisulaa voidaan luonnehtia lähinnä uusromantiksi, joka on kuitenkin omaksunut tyylinsä mitä erilaisempia muitakin vaikutteita, aina kulloisenkin sävellyksen ja sen aihepiirin mukaan. Hänen keskeisiä teoksiaan ovat *Sinfonia concertante* (2007–9), orkesterilaulusarja *Salaperäisiä unia* (2005), kolme kamarikonserttoa (2001–2008), sekä persialaisaiheiset sävellykset *Mithras* (2011) ja *Ishtar* (2012).

Harmonikkasonaatti n:o 1 – *Fantasioita*

Alkuvuodesta 2004 valmistunut ensimmäinen harmonikkasonaattini *Fantasioita*, op.17, liikkuu tyylillisesti venäläisten klassikkoteosten, sekä viime vuosikymmenten suomalaisen modernismin välimaastossa. Venäläinen harmonikkamusiikki tulee esille muun muassa sävellyksen huippukohtien massiivissa sointurakennelmissa, sekä korkean ja matalan rekisterin koloristisissa efekteissä, kuten esimerkiksi hitaan keskijakson sormitremoloissa ja pelkästään bassoavaimelle kirjoitetuissa kohdissa.

Suomalaisen nykymusiikin vaikutteet kuuluvat puolestaan sonaatin johdannon, sekä sen pääteeman, *Allegro volando* (t. 16–48), kromaattisissa sävelkuluissa. Leikittelevä sivuteema etenee tempossa *Allegretto e giocoso* (t. 49–75), minkä jälkeen kehittäminen alkaa jo *Allegro come prima*-taitteessa (t. 76–117), eli ennen urkumaista, esittelyjakson varsinaisesti huipentavaa lopputeemaa (t. 118–141). Sonaatin hidaskeskijakso, *Adagio e espressivo* (t.142–173) sisältää kokonaan uutta materiaalia. Kuitenkin heti tämän jälkeen kuullaan taas uusia variaatioita niin pää- kuin sivuteemankin sävelaiheista fugatossa *Vivace e energico* (t. 174–207), joka toisaalta siis jatkaa kehittäelyä, mutta toisaalta myös aloittaa sonaatin vapaan kertausjakson. Muutamien dramaattisten käännteiden jälkeen *Andante nobile*-taite (t. 255–270) huipentaa lopputeeman musiikin ja samalla koko sävellyksen. Kyseessä on siis laajennettu yksiosainen sonaattimuoto, hieman Franz Lisztin h-mollisonaatin tapaan.

Ensimmäinen sonaattini on omistettu harmonikkataiteilija Ari Lehtoselle, joka kantaesitti sen Helsingissä 16.1.2005.

Mikko Nisula (b. 1974) studied musicology at the University of Helsinki and composition at the Rimsky-Korsakov Conservatory in Saint-Petersburg with Professor Boris Tischenko. Later he completed his studies in a master-class with the Belgian composer Philippe Boesmans. Since 2007, Nisula has been working on the critical edition of Fredrik Pacius's (1809–1891) Complete Works of Musical Drama.

As a composer, Nisula can be characterized as a neo-romantic, who has also absorbed into his music various other stylistic influences, according to the mood and subject of the each composition. Among his central works are a *Sinfonia concertante* (2007–2009), the orchestral song cycle *Salaperäisiä unia* (*Mysterious Dreams*, 2005), three chamber concertos (2001–2008), as well as the compositions on Persian subjects *Mithras* (2011) and *Ishtar* (2012).

Sonata no.1 – 'Fantasies' for accordion

My first accordion sonata ('Fantasies'), op. 17, was completed in the beginning of 2004 and is stylistically situated somewhere between the Russian bayan classics and Finnish modernism of the last few decades. Russian accordion music emerges, among other things, at the large culminating points, where massive chord structures are used. Other typically Russian stylistic features are the colouristic effects in the high or low registers, found, for example, in the fingered tremolos and the sections written only for the bass clef in the slow middle part of the sonata.

Influences from Finnish contemporary music are heard in the chromatic figures of the introduction and the main theme of the sonata, *Allegro volando* (bb. 16–48). The playful subsidiary theme flows in tempo *Allegretto e giocoso* (bb. 49–75); thereafter the development begins with *Allegro come prima* (bb. 76–117), already before the organ-like concluding theme (bb. 118–141), which actually marks the culmination of the exposition. The slow middle part of the sonata, *Adagio e espressivo* (bb. 142–173), includes new material. However, immediately after that new variations of the main and subsidiary themes are heard, *Vivace e energico* (a fugato section, bb. 174–207), which continues the development, yet also starts the free recapitulation of the sonata. After certain dramatic turns the *Andante nobile* section (bb. 255–270) brings the concluding theme and the entire composition to its culmination. On the whole, the form of the composition is a so-called augmented sonata form in one movement, whose paragon is found in the B minor sonata by Franz Liszt.

My first sonata is dedicated to the accordion artist Ari Lehtonen, who gave the premiere in Helsinki, on 16 January 2005.

Musiikkia harmonikalle

Music for Accordion – Musique pour Accordéon

Sooloteoksia – Solo Works

Kalevi Aho:	Sonaatit 1–2 harmonikalle/Sonatas 1–2 for accordion ⁴	M112
	Sonaatti kahdelle harmonikalle/Sonata for two accordions. ⁵	M189
Kaj-Erik Gustafsson:	Missa Brevis harmonikalle/Missa Brevis for acc. (2005) ⁽¹⁾	M158
Inkeri Jaakkola:	Kolme kappaletta harmonikalle/Three easy pieces for accordion	M193
Unto Jutila:	Sävellyksiä harmonikalle/Compositions for accordion ²	M154
Timo-Juhani Kyllönen:	Sonatina for accordion op.11	M040
Matti Murto:	Dona eis pacem, sacred music for accordion ¹	M160
	Pieni sarja & Meditaatio harmonikalle/ Little suite & Meditation for accordion ¹	M034
	Kesäkuvia harmonikalle/Images of Summer for the acc. ²	M067A
	Partita for accordion (1998) ³	M124
	Pelimannin penkillä I, kansanlaulusovituksia harmonikalle/ Finnish Folksongs for accordion ²	M147
	Pelimannin penkillä II, suomalaisia polskia harmonikalle/ Finnish Reel tunes for accordion ²	M148
Mikko Nisula:	Sonata no. 1 for accordion "Fantasies" op. 17 (revised version 2012)	M186
	Sonata no. 2 for accordion "Emanations" op. 22	M187

Kamarimusiikkia – Chamber music

Arr. Béatrice Berne & Vincent Lhermet	Irlantilasia tuulia klarinetille ja harmonikalle (2012) Winds from Ireland for clarinet and accordeon (2012) Vents d' Irlande et d' Ailleurs pour clarinette et accordéon (2012)	M191
Susanne Kujala:	Eläinten kokous 1–3 harmonikalle/Meeting at the Zoo	M138
Timo-Juhani Kyllönen:	Unelmajuna harmonikalle ja viululle/Dream train for vl & acc.	M042
Matti Murto:	Tanssillinen sarja viululle ja harmonikalle/ Dancing Suite for violin and accordion ² Divertimento for violin, cello and accordion	M028 M009
	Täällä pohjantähden alla, 12 kansanlaulusov. vl, vcl, acc./ Under The North Star, 12 Finnish folk songs for vl. vcl and acc. ²	M116
	Trio No. II for violin, cello and accordion	M54B
	Kvintetto harmonikalle ja jousikvartetille "Talvimyrskyjä" Quintet for accordion and string quartet "Winter Storms" ³	M178A
	Konsertto harmonikalle, lyömäsoittimille ja jousiork. Ariel/ Concerto for accordion, percussions and strings "Ariel" ²	M126A
	Ariel's chamber music version for acc. perc. and piano	M126B
Ari-Matti Saira:	Astory for violin, piano, accordion and contrabass	M031
Heikki Valpola:	Kolme tanssia sellolle ja harmonikalle/ Three dances for cello and accordion ¹ Kosketuksia kahdelle harmonikalle/Contacts for two accordions ⁽¹⁾ Ludit for violin, cello and accordion ¹ Marilina for piano and accordion ¹ Tulenteko harmonikalle, pianolle ja lyömäsoittimille/ To make a fire for acc., piano and perc. ¹	M027 M141 M024 M026 M025

Editors: ¹ Matti Rantanen, ² Seppo Valkeajoki.

³ Mika Väyrynen ⁴ Marjut Tynkkynen,

⁵ Veli Kujala